

УДК: 347.4

DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.06.1.58>

ПОРУШЕННЯ АВТОРСЬКИХ ПРАВ ПРИ СТВОРЕННІ МОДЕЛЕЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: ПРАВОВІ ВИКЛИКИ ТА МІЖНАРОДНА СУДОВА ПРАКТИКА

Римарчук Р.М.,

кандидат юридичних наук, доцент

доцент кафедри цивільного права та процесу

Національного університету

«Львівська політехніка»

ORCID: 0000-0002-4411-6860

Римарчук Р.М. Порухення авторських прав при створенні моделей штучного інтелекту: правові виклики та міжнародна судова практика.

В останні роки розвиток технологій штучного інтелекту (ШІ), особливо GenAI, перебуває в центрі громадської уваги та дискусій. Системи GenAI, включаючи велику модель мови (LLM), отримують інформацію зі значних обсягів навчальних даних для розробки алгоритмічних процесів, які можуть генерувати та виводити новий контент з подібними характеристиками. Швидкий розвиток цих технологій та їх широке використання та розгортання призвели до появи занепокоєння щодо наслідків, пов'язаних з авторським правом. Хоча ці технології представляють нові форми інновацій і мають потенціал для трансформації креативних індустрій, вони також створюють конфлікти з інтересами власників авторських прав. У будь-якому випадку такі технології повинні розроблятися та управлятися відповідно до чинного законодавства про інтелектуальну власність.

В контексті витіснення авторів штучним інтелектом одним із найспірніших питань є використання захищених авторським правом творів для навчання ШІ-моделей. Згідно з законодавчими актами щодо авторського права, як виняток, використання авторського твору допускається для навчання та дослідження, а відтак – і автоматизованого опрацювання текстів і даних (*text and data mining, TDM*) за умови, що правовласники не скористалися правом відмови (*opt-out*). Але при цьому це використання має відповідати «трьох ступеневому тесту»: бути винятковим; не заважати нормальному використанню твору та не шкодити інтересам автора.

Існують значні правові прогалини у відношенні до нових форм творчості, які виникають у зв'язку з використанням генеративного штучного інтелекту. Особливо складним є питання кваліфікації так званого «prompt engineering» – технічного формулювання складних інструкцій для штучного інтелекту, без суттєвого творчого внеску у вигляді вибору композиції, стилю або інших художніх характеристик. Наразі відсутня єдина судова практика, яка б чітко визначила межі авторства у таких випадках. Виникає необхідність фіксування при створенні авторського контенту та саме забезпечення доказів створення твору з використанням ресурсу автора.

Ключові слова: авторське право, штучний інтелект, інтелектуальна власність, судовий позов, контент, правова класифікація.

Rymarchuk R.M. Copyright infringement in creating artificial intelligence models: legal challenges and international case law.

In recent years, the development of artificial intelligence (AI) technologies, especially GenAI, has been the focus of public attention and debate. GenAI systems, including large language models (LLMs), draw on large amounts of training data to develop algorithmic processes that can generate and output new content with similar characteristics. The rapid development of these technologies and their widespread use and deployment have led to concerns about copyright implications. While these technologies represent new forms of innovation and have the potential to transform creative industries, they also create conflicts with the interests of copyright holders. In any case, such technologies should be developed and managed in accordance with existing intellectual property laws. In the context of author displacement by AI, one of the most contentious issues is the use of copyrighted works to train AI models. According to the legislative acts on copyright, as an exception, the use of an author's work is allowed for teaching and research, and therefore - for automated processing of texts and data (*text and data mining, TDM*) provided that the rightholders have not exercised the right of refusal (*opt-out*). However, this use must meet the «three-step test»: be exceptional; not interfere with the normal use of the work and not harm the interests of the author.

There are significant legal gaps in relation to new forms of creativity that arise in connection with the use of generative AI. The issue of qualifying the so-called «prompt engineering» - the technical formulation of complex instructions for artificial intelligence, without significant creative contribution in the form of a choice of composition, style or other artistic characteristics - is particularly difficult. Currently, there is no single case law that would clearly define the boundaries of authorship in such cases. There is a need to record when creating author's content and to provide evidence of the creation of the work using the author's resource.

Key words: copyright, artificial intelligence, intellectual property, lawsuit, content, legal classification.

Постановка проблеми. Використання творів, захищених авторським правом, як навчальних матеріалів у розробці моделі GenAI призвело до численних публічних дебатів та правових викликів. Ці правові виклики, як правило, зосереджені на питанні: чи застосовуються обмеження та винятки з авторського права до навчання моделей ШІ, а також на обставинах, за яких повинні дотримуватися обмежень, встановлених правовласниками. На сьогоднішній день судові процеси, пов'язані з авторським правом, в країнах ЄС були відносно малочисленими порівняно зі США. Національні справи, зокрема в Італії [1] та Чеській Республіці [2], стосувалися захисту результатів, створених ШІ, і загалом дійшли висновку, що синтетичний контент сам по собі не підлягає захисту авторським правом, якщо в процесі генерації не можна виділити окремий та достатньо творчий людський внесок.

Метою дослідження є проблематика захисту авторського права у творах створених за допомогою ШІ, а саме уточнення взаємодії між GenAI та авторським правом на прикладах правових спорів, між правовласниками та розробниками GenAI.

Стан опрацювання проблематики. Проблеми місця штучного інтелекту в системі авторського права, зокрема, у праві інтелектуальної власності, досліджувалися такими вченими, як О. Баранов, С. Залевський, О. Зозуляк, Ю. Капіца, О. Кохановська, О. Кривецький, Є. Мічурін, Г. Ульянова, Є. Харитонов та ін. Проте особливості правового регулювання об'єктів створених за допомогою штучного інтелекту в системі захисту авторських потребують подальшої теоретичної розробки.

Виклад основного матеріалу. Проблеми порушення авторського права на твори створені за допомогою штучного інтелекту з'являються на початку генерування контенту розробниками GenAI. Регламент (ЄС) 2024/1689 Європейського Парламенту та Ради від 13 червня 2024 року встановлює гармонізовані правила щодо штучного інтелекту. Моделі штучного інтелекту загального призначення, зокрема великі генеративні моделі, здатні генерувати текст, зображення та інший контент, надають унікальні інноваційні можливості, але також створюють виклики для митців, авторів та інших творців, а також для способу створення, розповсюдження, використання та споживання їхнього творчого контенту. Будь-яке використання контенту, захищеного авторським правом, вимагає дозволу відповідного правовласника, якщо не застосовуються відповідні винятки та обмеження авторського права [3].

Експерти та науковці вважають, що моделі штучного інтелекту відіграють значну роль у системі навчання та доступності матеріалу для всіх верств населення, а також удосконалення технологій штучного інтелекту вносить великі зміни в нашу життєдіяльність, але якщо справа доходить до шахрайства, то такі ризики має бути оцінено і зведено до мінімуму самими компаніями, так само, як і будь-яка звичайна загроза [4].

Перша справа судового розгляду в ЄС між правовласником та учасником екосистеми штучного інтелекту – німецька справа Kneschke проти LAION («Справа LAION»). Позивач, фотограф, ліцензував фотографію, захищену авторським правом, фотостоковому агентству. Потім цю фотографію було завантажено, проаналізовано та включено до набору даних LAION без дозволу фотографа. Вебсайт фото агентства містив умови та положення які забороняли веб-скрапінг. Хоча Регіональний суд Гамбурга дійшов остаточного рішення що некомерційна організація LAION не порушила закон про авторське право, створюючи набір даних для навчання моделей штучного інтелекту шляхом веб-скрапінгу загальнодоступних зображень, оскільки ця діяльність є законною формою інтелектуального аналізу тексту та даних (TDM) для наукових дослідницьких цілей, суд у своєму рішенні зробив кілька зауважень *obiter dicta*, які є повчальними для розуміння широкого кола можливих проблем, які можуть виникнути під час застосування винятків TDM на практиці. У цьому випадку було порушено три можливі обмеження авторського права: тимчасове відтворення, комерційне TDM та наукове TDM [5].

Розглянемо ще одну справу: GEMA проти OpenAI (Німеччина).

GEMA – німецька організація з захисту прав на музичне виконання та одна з найбільших Організацій колективного управління у світі. Вона стверджує, що OpenAI (американська організація зі ШІ) порушила виключні права німецьких авторів текстів, використовуючи тексти музичних творів

для своїх систем штучного інтелекту, зокрема ChatGPT. Справа була подана в листопаді 2024 року до Мюнхенського регіонального суду і наразі триває.

ГЕМА заявляє, що вирішила подати позов на основі текстів пісень (на відміну від музичних композицій), оскільки порушення легше встановити для текстів пісень, ніж для аудіо (де може бути більше притаманної суб'єктивності при визначенні подібності) [6].

ГЕМА стверджує, що ChatGPT здійснює несанкціоноване відтворення цих текстів, коли користувач вводить прості підказки, що свідчить про те, що система використовує ці тексти без дозволу. Вона описує свої дії як тестовий випадок та зразковий позов для роз'яснення зобов'язань постачальників послуг штучного інтелекту щодо винагороди в Європі. Організація заявляє, що її метою є не загальне запобігання використанню творів системами штучного інтелекту, а отримання ліцензійних зборів та забезпечення справедливої винагороди для авторів як за використання творів так і за навчальні дані, створені за допомогою систем GenAI.

Суд розглянув факти та правові питання справи, а також пояснив технічне функціонування великих мовних моделей відповідача, які базуються на так званій архітектурі Transformer. Було встановлено, що процеси в межах мовної моделі можна класифікувати під терміном авторського права «відтворення». Це визначено в Директиві про інфосуспільство (Директива ЄС 2001/29 від 22 травня 2001 року про гармонізацію деяких аспектів авторського права та суміжних прав в інформаційному суспільстві) наступним чином, що держави-члени повинні передбачити для авторів виключне право дозволяти або забороняти пряме або опосередковане, тимчасове або тривале відтворення творів будь-якими засобами і в будь-якій формі, повністю або частково. Суд також розглянув питання щодо можливого винятку для текстового та даного майнінгу вказуючи, що ці положення можуть не застосовуватися, якщо модель може відтворювати свої навчальні дані. Суд посилається, зокрема, на пункт 18 декларації Директиви DSM (Директива ЄС 2019/790 від 17 квітня 2019 року про авторське право та суміжні права на єдиному цифровому ринку), згідно з якою правовласники повинні й надалі мати можливість видавати ліцензії. Таким чином, суд схильний погодитися з юридичною думкою позивача щодо основного питання. Представники відповідача зазначили, що в GPT5, найновішій мовній моделі від OpenAI, яка наразі є основою ChatGPT, було вжито заходів проти буквального відтворення навчальних даних.

У березні 2025 року Асоціація видавців Франції (Syndact national de l'édition – SNE), разом із Товариством письменників (Société des Gens de Lettres – SGDL) і Національною спілкою авторів і композиторів (Syndicat national des auteurs et des compositeurs – SNAC), оголосили про відкриття судового позову проти Meta у Паризькому суді. У позові стверджується про порушення авторських прав через несанкціоноване використання літературних творів, захищених авторським правом, без згоди їхніх авторів та видавців, для навчання її моделі генеративного штучного інтелекту [7].

Посилання на законодавство про конкуренцію, лежить в основі рішення Французького антимонопольного органу (Autorité de la concurrence) у березні 2025 року оштрафувати Google на 250 мільйонів євро за невиконання раніше взятих зобов'язань згідно з рішенням від червня 2022 року [8]. Ця справа стосувалася переговорів з видавцями преси, і у своєму рішенні від березня 2024 року Орган прямо обговорив, що система штучного інтелекту Google «Bard» була навчена на контенті видавців преси без дозволу, також зазначив, що Google не виконав свого зобов'язання щодо пропозиції винагороди за тиражування захищеного прес-контенту на своїх сервісах відповідно до прозорих, об'єктивних та недискримінаційних критеріїв протягом трьох місяців та не повністю надав видавцям та прес-агентствам інформацію, необхідну для успішного ведення переговорів з ним. Також Google недооцінив непрямі доходи, що виникають завдяки привабливості сервісів Google через відображення захищеного прес-контенту. Разом з тим Google робить значний крок у розвитку штучного інтелекту, перейменувавши Bard на Gemini, що сигналізує про нову еру для послуг ШІ та доступу користувачів [9].

У США існує відносно велика кількість судових позовів щодо забезпечення дотримання авторських прав та штучного інтелекту. У січні 2023 року першою великою справою була справа Andersen проти Stability AI [10]. Група художників-візуалістів подала колективний позов проти Stability AI, чії моделі Stable Diffusion GenAI розгортаються різними постачальниками, включаючи DreamStudio, Midjourney та DeviantArt. Художники стверджують про пряме та навмисне порушення авторських прав. Суд відмовив у задоволенні позовних вимог мотивуючи це технічними неточностями позову та потребою більш детальних роз'яснень теорії щодо "стиснутих копій навчальних зображень", а саме потребою навести конкретні факти того, що Stable Diffusion принаймні частково використовує саме зображення творів, а не їх математичні моделі [11].

За справою Anderson послідувала справа Getty Images проти Stability AI. Getty Images володіє великим сховищем стокових зображень, які вона ліцензує комерційним користувачам та медіакомпаніям. У лютому 2023 року Getty Images подала позов проти Stability AI за нібито копіювання по-

над дванадцять мільйонів зображень (з відповідними підписами та даними), які використовувалися для навчання моделі Stability AI Stable Diffusion. Ця справа також отримала широке висвітлення у загальних ЗМІ, де громадськості були представлені докази того, що генеративні результати Stable Diffusion іноді містять цифрові артефакти, які нібито нагадують водяні знаки Getty Images.

У середині 2023–2024 роках кілька позовів від власників авторських прав проти компаній, що займаються штучним інтелектом, були зосереджені на літературних творах. Найбільш публічно обговорюваною справою є New York Times проти OpenAI [12]. У грудні 2023 року New York Times (NYT) подала позов проти Microsoft та OpenAI, стверджуючи, що моделі OpenAI навчаються на мільйонах статей NYT. NYT стверджувала, що сервіси на базі штучного інтелекту, включаючи пошуковий індекс Microsoft Bing та ChatGPT, надають дослівні уривки з творів NYT. NYT звернулася до федерального суду з проханням зобов'язати OpenAI ідентифікувати весь контент NYT, який використовувався для навчання її моделей.

Оскільки ці справи тривають, ключові правові питання ще не вирішені. Тим не менш, очевидно, що ключове питання полягає в тому, за яких обставин навчання з використання TDM та/або штучного інтелекту підпадає під захист добросовісного використання Закону США про авторське право.

Помітною подією є переглянуте рішення Окружного суду США штату Делавер від 11 лютого 2025 року у справі Thomson Reuters проти Ross Intelligence [13]. У цій справі відповідач використовував документи справи з баз даних позивача Westlaw, які включали захищені авторським правом юридичні конспекти, для навчання конкуруючої платформи юридичних досліджень на основі штучного інтелекту. У своєму рішенні суд постановив, що дії відповідача не становлять добросовісного використання.

Аналіз різних справ США щодо авторського права та штучного інтелекту призводить до кількох узагальнених спостережень.

Правові спори щодо GenAI часто стосуються позовів про порушення авторських прав, недобросовісну конкуренцію, незаконне привласнення, розмивання торгових марок та порушення прав на публічність. Порушення договорів також є поширеним явищем, деякі правовласники стверджують, що веб-скрапінг порушує умови веб-сайтів, які забороняють таку практику. Додаткові позови іноді також ґрунтуються на несанкціонованому видаленні інформації про управління правами [14].

Більшість судових позовів стосуються текстових та літературних творів, захищених авторським правом, причому більшість справ порушують видавці книг і, меншою мірою, видавці преси. Формальні юридичні спори щодо зображень також трапляються відносно частіше, тоді як спори щодо музичних або аудіовізуальних творів трапляються рідше.

Позови правовласників часто поєднують позови про порушення, викликані несанкціонованим використанням творів як навчальних даних (вхідні позови), та позови про те, що системи GenAI створюють контент, що порушує авторські права (вихідні позови). Ідентифікація конкретних творів, які були порушені, є критично важливою для успішного розгляду позовів правовласників. Позови про порушення зазвичай відхиляються, якщо вони не ґрунтуються на виключних правах на конкретні твори, які чітко визначені.

Ключовою проблемою «вхідних позовів» є те, що правовласники часто не можуть довести, що системи GenAI впровадили їхні твори. У деяких випадках юридичні аргументи правовласників спираються на посилання на публічну документацію, в якій розробник ШІ цитує навчальні набори даних, які він використовує (наприклад, у технічному документі), та включення їхніх творів до цих наборів даних, якщо така інформація є публічною.

Кілька випадків стосуються не лише використання контенту, отриманого шляхом веб-скрапінгу, але й матеріалів, захищених авторським правом, отриманих з «тіньових бібліотек», які є великими онлайн-колекціями, що агрегують відомий несанкціонований контент.

В інших випадках претензії правовласників ґрунтуються на обґрунтованих висновках щодо використання навчальних даних, демонструючи, що конкретні підказки призводять до (потенційно порушуючих) результатів, які можуть бути згенеровані лише за умови використання конкретних творів як навчальних даних. Таким чином, підтверджуючі докази претензій на вхідні та вихідні дані безпосередньо пов'язані.

Труднощі з тим, щоб правовласники могли встановити, чи були їхні роботи використані в наборах даних для навчання ШІ, зокрема під час судового розгляду, стимулювали дискусію про потенційні зобов'язання щодо розкриття навчальних даних. Існує щонайменше дві законодавчі пропозиції щодо цього – американський законопроект під назвою «AI Foundation Model Transparency Act (представник Beyer) який зобов'язує компанії, які розробляють фундаментальні моделі ШІ розкривати джерела даних навчання та законопроект «Generative AI Copyright Disclosure Act of 2024» (представник Schiff, 2024), що особа яка створює або значно змінює набори даних для систем генеративного ШІ повинна подати інформацію про використання захищених авторським правом

творів. Існує також законодавство на рівні законодавчих органів штатів, таке як Каліфорнійський законопроект «Generative Artificial Intelligence Training Data Transparency», який встановлює нові вимоги до прозорості для великих компаній, що розробляють штучний інтелект.

Ключовим юридичним питанням є тлумачення поняття «копії» згідно із законодавством про авторське право, а саме визначення поняття «копія» та те, як цей термін тлумачиться в контексті розробки моделі GenAI, може мати значний вплив на відповідальність моделей штучного інтелекту. Дуже широке тлумачення може призвести до того, що модель GenAI вважатиметься «копією», що означає, що порушення може виникнути не лише внаслідок несанкціонованого відтворення творів (шляхом аналізу даних або порушень), але навіть через несанкціоноване розповсюдження (коли модель комерційно використовується) [15].

Позови іноді відхиляються, коли правовласники не можуть довести фактичну шкоду, завдану внаслідок несанкціонованого використання. Це може поставити у невигідне становище менших правовласників, які стверджують, що їхні твори використовуються без дозволу для навчання ШІ, але не обов'язково мають вагомі претензії щодо порушень, які конкурують з їхніми оригінальними творами.

Getty Images подала позов проти Stability AI до Високого суду Лондона. Важливо зазначити, що Закон про авторське право Великої Британії передбачає виняток TDM, який дозволяє створювати копії творів «для того, щоб особа, яка має законний доступ до твору, могла провести обчислювальний аналіз будь-чого, записаного в творі, виключно з метою дослідження в некомерційних цілях» [16]. Це положення подібне, але не еквівалентне винятку статті 3 Директиви CDSM.

Ця справа цікава з кількох причин. По-перше, правові суперечки між Getty Images та Stability AI розглядаються у двох судах у різних юрисдикціях з різними правовими системами – Окружному суді штату Делавер (США) та Високому суді Лондона (Велика Британія). Ці дві справи є перевіркою того, як різні правові системи з різними законами про авторське право вирішуватимуть справи між тими самими сторонами з подібним набором фактів. Ця справа може підкреслити відмінності між системою добросовісного використання законодавства США та винятком TDM Великої Британії, включеним до її системи добросовісного використання.

По-друге, справа стосується питань міжнародного приватного права. Це критичний вимір, враховуючи міжнародний характер екосистеми штучного інтелекту, де практика TDM, розробка моделей та розгортання моделей можуть відбуватися в різних юрисдикціях. Stability AI стверджує, що навчання та розробка Stable Diffusion відбувалися в США, тоді як Getty стверджує, що деякі порушення мали місце на серверах у Великій Британії.

По-третє, спірним питанням у цій справі є тлумачення терміну «стаття», як він використовується в Законі про авторське право Великої Британії (CDPA 1988), зокрема в контексті законодавчих положень про копії, що порушують права, та вторинні порушення, а також як це застосовується в контексті GenAI. Це аналогічно аналогічним юридичним дебатам у США щодо тлумачення «копій» згідно із Законом США про авторське право.

Якщо справу виграє Getty це буде означати що ШІ-компаніям потрібно буде ліцензувати великі набори зображень перед тренуванням, якщо Stability подолає ці претензії це може створити прецедент, що полегшить розвиток генеративних моделей без ліцензування контенту, для правовласників це сигнал, що їхні роботи можуть використовуватися як сировина для ШІ і вони можуть вимагати компенсацію, для користувачів – це законно тренувати на відкритих даних.

Висновки. Використання інструментів генеративного штучного інтелекту викликало судові позови щодо порушення авторського права. Основні питання зосереджуються навколо правового режиму об'єктів, створених за допомогою ШІ, законності використання об'єктів, захищених авторським правом, для навчання моделей ШІ, а також правосуб'єктності самого ШІ. Ці питання трактуються неоднозначно в законодавстві та судовій практиці різних країн. Розвиток ШІ вимагає розробки норм, які б визначали статус творів створених за його допомогою та порядок розподілу прав і відповідальності між автором і системою. Отже законодавство має поєднувати захист прав творців і сприяти розвитку технологій ШІ. Необхідно впровадити систему, яка б забезпечувала справедливу винагороду правовласникам за використання їхніх об'єктів авторського права для навчання моделей ШІ або генерування нових об'єктів на їх основі. Різні країни мають неоднозначні підходи до цих норм: у США твори створені ШІ не охороняються авторським правом, у країнах ЄС встановлені вимоги, що розробники мають вказувати коли контент створений ШІ, а також не порушувати прав інших авторів чи баз даних. Розробка конкретних законодавчих норм дозволила б ефективно збалансувати інтереси розробників моделей ШІ та власників авторських і суміжних прав.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Corte di Cassazione (Cassation Court), ordinanza n. 1107 (16 January 2023). URL: https://dei.web.uniroma1.it/sites/default/files/allegati/Cass_ord_1107_2023.pdf.

2. Městský soud v Praze (Municipal Court of Prague), 10 C 13/2023 (11 October 2023). URL: https://dei.web.uniroma1.it/sites/default/files/allegati/Cass_ord_1107_2023.pdf.
3. РЕГЛАМЕНТ (ЄС) 2024/1689 ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ від 13 червня 2024 року. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202401689.
4. Кривецький О. До проблеми правового регулювання штучного інтелекту. Центр досліджень соціальних комунікацій НБУВ. URL: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3728:do-problemipravovogo-regulyuvannya-shtuchnogointelektu&catid=8&Itemid=350.
5. LG Hamburg, Urteil vom 27.09.2024 – 310 O 227/23. URL: <https://www.euipo.europa.eu/en/law/recent-case-law/germany-hamburg-district-court-310-o-22723-laion-v-robert-kneschke>.
6. The development of generative artificial intelligence from a copyright perspective: GEMA files model action to clarify AI providers' remuneration obligations in Europe, CISAC 13 November 2024, (accessed 14 March 2025). URL: https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/JURI/DV/2025/05-12/2025.05.12_item6_Study_GenAIfromacopyright_perspective_EN.pdf.
7. Authors and Publishers Unite in Lawsuit against Meta to Protect Copyright from Infringement by Generative AI Developers, SNE, 18 March 2025 (accessed 29 March 2025). URL: <https://internationalpublishers.org/france-authors-and-publishers-unite-in-lawsuit-against-meta-to-protect-copyright-from-infringement-by-generative-ai-developers>.
8. Autorité de la concurrence – Décision n° 24-D-03 du 15 mars 2024 relative au respect des engagements figurant dans la décision de l'Autorité de la concurrence n° 22-D-13 du 21 juin 2022 relative à des pratiques mises en oeuvre par Google dans le secteur de la presse. URL: <https://www.autoritedelaconcurrence.fr/fr/decision/relative-au-respect-des-engagements-figurant-dans-la-decision-de-lautorite-de-la-0>.
9. In February 2024, 'Bard' was renamed 'Gemini'. See Google Blog, 8 February 2024 (accessed 14 March 2025).
10. Andersen et al v. Stability AI Ltd. et al, Docket No. 3:23-cv-00201 (N.D. Cal. Jan 13, 2023), Court Docket. URL: https://ipwatchdog.com/wp-content/uploads/2023/02/Andersen_et_al_v._Stability_AI.pdf.
11. Центр верховенства права: Автори проти штучного інтелекту: на чийому боці суд? URL: <https://cedem.org.ua/news/avtory-proty-shi-na-chyjomu-botsi-cud>.
12. The New York Times Company v Microsoft Corporation and OpenAI Inc. *et al*, Case 1:23-cv-11195.
13. United States District Court for the District of Delaware, Thomson Reuters Enterprise Centre GMBH and West Publishing Corp. (Plaintiffs) v Ross Intelligence Inc (Defendant), Case 1:20-cv-00613-SB Document 770, Memorandum Opinion, 11 February 2025. URL: https://www.govinfo.gov/content/pkg/USCOURTS-ded-1_20-cv-00613/pdf/USCOURTS-ded-1_20-cv-00613-5.pdf.
14. 17 Кодекс США § 1202: Цілісність інформації про управління авторськими правами. URL: <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/17/1202>.
15. 17 Кодекс США §101: Визначення. URL: <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/17/101>.
16. Getty images проти stability ai: у Британії триває судова битва, що може змінити правила гри для штучного інтелекту. URL: <https://sud.ua/uk/news/abroad/334289-getty-images-protiv-stability-ai-v-britanii-prodolzhaetsya-sudebnaya-bitva-kotoraya-mozhet-izmenit-pravila-igry-dlya-iskusstvennogo-intellekta>.